

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XIII. Platonis,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

XI. Mosaicarum quoque sententiarum aura aliqua afflatum fuisse Socratem sensisse videntur Aristobolus apud Eusebium, & Clemens Alexandrinus. Ipse vero Socrates in Phædro Platonis, Theuth Ægyptium plurimarum rerum inventorem prædicat. Theuth autem Mosem esse docebitur.

XII. Hic sibi locum postulant, quæ de Theopompo, & Theodeete dicta à Demetrio Phalereo referunt Aristetas, & Josephus: hunc nempe oculorum, illum mentis usu fuisse divinitus orbatum, quod nonnulla de sacris Voluminibus delibata scriptionibus suis intexuissent; ac agnito demum & emendato errore fuisse utrumque sanitati restitutum.

XIII. Ægyptios quoque Hierophantas adiit Plato, & Sechnuphidi præcipue Heliopolitæ in disciplinam se tradidit. Illic etiam ex Columnis Mercurii Philosophiam arripuit, itidem ut Pythagoras, & Eudoxus, quemadmodum testatur Iamblichus in libro De mysteriis. De quibus Columnis sacræ ante Senum Septuaginta ætatem, ipsiusque adeo Alexandri expeditionem, in Græcam linguam fuisse conversam, atque inde pleraque Platonem hausisse. Inde Numenius Pythagoreus Platonem nihil aliud esse dixit, quam Mosem Atticissantem. Quapropter libros Mosis involasse Platonem uno ore arguunt Josephus, Justinus, Clemens, Theodoretus, & alii. Persuasum etiam aliquando fuit Augustino, Ieremiæ Prophetæ consuetudine usum fuisse Platonem, dum esset in Ægypto; sed rationibus temporum accuratius subductis eam demum opinionem repudiavit. Certum tamen est, cum in Ægyptum appulit Plato, maximum illic tum fuisse Judæorum numerum, ex iis videlicet prognatorum, quos una cum Ieremia traduxerat illic Johanan, post interfectum ab Ismahele Godoliam, tum & eorum, qui regionis vicinitate, aliisvecaulis invitati, illic migraverant.

Verum etiamsi alia nos indicia destituerent, vel sola Platonica doctrina cum Mosaicâ consensio, alterius ab altera propagationem ostenderet. Res abiret in immensum, si singula persequeretur: præcipua duntaxat delibabo quaedam, unde documentum de reliquis sumi possit. De mundi primum officio ita disserit Plato in Timæo, & Timæus ipse Locrus, ut Mosem pene ipsum differrentem putes: nam & Deum supremum rerum opificem agnoscunt, & mundum ab eo creatum ad exemplar, sive ideam æternam in mente ejus expressam. Mundi materiam *αἰὸν πᾶρχουσαν* & æternam statuisset Platonem ex illis Mosis verbis: *Terra autem erat inanis & vacua*, contendunt Interpretes plerique, & Justinus in Parænesi, quasi inanem illam terram, aliam esse crediderit, quam quæ priorè Genesios versu à Deo creata dicitur. Certe *ἀόριστον* illam appellat Plato, & *ἔσαν ὅριν αὐτῆς τὸ πᾶν ἡπίεθ'.* *Existente priusquam omnia fierent.* In commodum sensum trahunt id Platonici quidam, & Christianis dogmatis accommodant, materiam dicentes, itidem ut ideam, in Dei decreto æternam spectasse Platonem. Verum satis illi, & ex Theogonia Hesiodi, & ex Pythagoreorum, ex Anaxagoræ, ex Stoicorum, ac deinde Valentinianorum, & Marcionistarum consentiente cum Platonis decretis doctrina refelluntur. Finem hunc sibi, cum mundum crearet, proposuisse Deum ait Plato, ut optimum opus, & bonitatis suæ particeps conderet, quod postquam perfectum vidit, mirifice esse delectatum: nempe à Mose acceperat, Deum opera sua, postquam creata sunt, probasse: *Viditque Deus, inquit Mosès, cuncta quæ fecerat, & erant valde bona.* Astra ad determinanda temporis spatia, condidisse Deum dixit Plato, juxta Mosis effata, verbis etiam ejus usurpatis. Deum res verbo creasse pronuntiat *ἀπολάξει* in Timæo. Itaque universitatem rerum creatam à Deo & conservatam cum animo consideraret ipse, & Socrates, & Pythagoras, Dei vocem audire sibi videbantur: ut dixisse illos tradunt Aristobolus apud Eusebium, & Clemens Alexandrinus: quippe legerant apud Mosem verbo Deum res condidisse: *Dixitque Deus, Fiat lux, & facta est lux.* Hominem partim à Deo, partim à Dei ministris ipsius jussu creatum esse docuit Plato in Timæo. Idem hominem Dei simulacrum esse à Mose acceptum tradidit. Paradisum voluptatis à Mose descriptum refert Jovis hortus Platoni commemoratus, ut notatum est ab Eusebio. Sed & Serpentis historiam expressit allegorice. Primorum hominum vitam ita descripsit, ut Adami & Evæ vitam possis agnoscere: & Diluvii meminit: & *κοινοδοσίαν* suam condere exorsus, eundem narrationis ordinem tenuit, quem Moses est persecutus. Servitutem à Græcis lege sua prohibuit, quemadmodum ab Ebrais Mosès, septimo ipsos anno in libertatem restitui jubens, si qui fuissent servituti mancipati: *ἢ ἂν ἰδὲ οὐκ ἴδεντο ἰδὲ οὐκ ἴδεντο.* *Ebraeorum enim nullus serviebat:* inquit Josephus. De restitutione rerum furto subreptarum, & nocturni furis cæde, & bove cornu feriente, paria fere utrique placuerunt. Rempublicam suam in duodecim tribus, perinde ut Israëliticam, discretam esse voluit Plato. Ideas suas quemadmodum à

Socratis ;
Euf. De Præp.
Evang. libr. 13.
Clem. Alex.
Strom. 5.
Theopompi
& Theode-
etis ;
Arist. De xxx.
Interpr.
Jof. Ant. 12. c. 2.
Platonis ;

Aristob. apud
Euf. Præp. Ev.
1. 9. c. 6. & l. 13.
c. 12. & Clem.
Alex. Strom. 1.
Numen. apud
Euseb. Præp.
Evang. l. 11. c.
10. & Clem.
Alex. Strom. 1.
Jofeph. libr. 2.
contr. Apion.
Justin. Parænes.
& Apol. 2. paf-
sim.
Clem. Præd. 13.
& Strom. 1. &
5. & alibi sæpe.
Theodoret. De
cur. Græc. af-
fect. Serm. 2.
Augustin. De
civ. Dei, lib. 8.
cap. 11. & De
doctr. Christ.
libr. 1. cap. 28.
& Retract. libr.
2. cap. 4.

Plat. Tim.

Gen. 1. 31.

Aristob. apud
Euseb. Præp.
Evang. libr. 13.
Clem. Alex.
Strom. libr. 5.
Gen. 1. 3.
Plat. libr. 3. de
Leg. & Timæo.
Euseb. Præp.
libr. 12.

Joseph. Antiq.
libr. 8. cap. 1.

Mose sumferit, docent Justinus, & Clemens, & ex eo ac Philone Eusebius. Deum unicum esse demonstravit Plato in Timæo, aliisque locis: id ipsi Mosem persuasisse idem Eusebius ostendit, quem Cyrillus affectatur. Deum ita definit Plato, ut ipse se Deus, cum ait: *Ego sum qui sum*. Declarat id pluribus Justinus in Paranesi, & ex Numenio Eusebius & Augustinus. Quod nisi Socratis supplicio fuisset absteritus, citra ambages, Mosem secutus, de Deo disseruisset; sed vera de Dei natura ad vulgum proloqui tutum sibi non esse falsus ipse est. Nec aliam ob causam priscis Christianis Platonis dogmata placuerunt, adeo ut Platonici haberentur, frequentioreque Platoniorum operum lectionem Julianus ipsis objiceret, quam quod recoctus ipsis & personatus Moses videretur esse Plato, aut, ut ait Numenius, Moses Atticissans. Hinc satis extat, Mosis libros Platonem diligenter excussisse. Plura collegerunt Justinus & Eusebius. Lactantium itaque & Augustinum non multum moror, quorum ille, uti supra jam ex parte notavi, mirari se ait, quamobrem Pythagoras & Plato Ægyptios, Magos, & Persas, non item Judæos adiverint; cum Syriam lustrasse Pythagoram, utrumque autem cum Judæis esse conversatum ostenderit: Augustinus vero Platonem Libros sacros evoluisse negat, ut qui nondum essent Græco sermone donati, quod refellemus infra, vel certe per interpretem quid iis libris contineretur didicisse, quod facile concesserim.

XIV. Quæsitum dignum est, quid fuerint illæ Mercurii Columnæ, quibus ad Philosophiam velut magistris usi sunt Pythagoras, Plato, & alii. Sciendum est ante reperitum papyri usum, saxis veteres animi sensa signasse. Veritissima fuit hæc consuetudo apud Phœnices & Ægyptios. Diserte id docent Herodorus, Strabo, Lucanus, Plinius, Tacitus, Proclus, & Aristophanis Scholiastes. Mos ille diu perseveravit, etiam post inventam papyrum; præsertim si quid vulgo notum esse vellent, vel posteris. Eximia generis hujus monumenta quamplurima extabant olim in Ægypto, quæ à Diodoro descripta sunt. Mirabilia imprimis fuerunt subterranei quidam secessus, prope Thebas Ægyptias, quos Syringes appellabant, magno labore excavati, Veteribus memorati, Ammiano præcipue, qui eorum parietibus Hieroglyphicæ literas insculptas fuisse perhibet ante Diluvium, à viris, qui calamitatis hujus præscii præcorum rituum rationem ad posteritatis memoriam hæc arte commendarunt. Insignes horum operum reliquias ad nostram ætatem superesse Viatores testantur. Lex à Deo in Tabulis lapideis descripta est. Moses jubet Deuteronomium lapidibus inscribi. Inde cipporum sive columnarum lapidearum usus ad sepulcra, non, ut vult Servius, *mortuis nobilibus superpositarum, ad ostendendum eorum colamen*, sed excipiendis elogiis; cujusmodi vetustissima duæ memorantur à Diodoro, ad Isidis & Osiridis sepulcra sacris literis signata. Inde columnis in Tingitana erectis Phœnices se à Josua patria exterminatos adscriperunt. Inde columnæ Olympiæ, & ducum victorum. Refert Plutarchus tria Epigrammata, ab Atheniensibus incisa Hermis, (quos Mercurii columnas recte appelles) post res ad Strymonem à Cimone præclare gestas. Talis fuit & Rostrata Duillii, & illæ Appii Claudii, & nobiles illæ Trajani & Antonini. Hinc & ea, quibus fœdera incidebantur: velut illa, cui leges fœderis Romanos inter & Latinos icæi Servius Tullius impressit; & illa Amarynthia Straboni memorata, in qua Eretrientes & Chalcidenses designaverant genera armorum, quibus de compacto uterentur: & illæ, quibus Alexandri fœdus cum Mitylenæis insculptum est. Inde & columnæ ad regionum fines determinandos positæ: quales fuerunt illæ, quas ad signandos terrarum à se domitarum limites adscriptis titulis Sesostris destituit: qualis fuit & celebris illa, in Isthmo Corinthiaco à Theseo collocata, ad fines Ionie & Peloponnesi notandos. Plurima hujusmodi supeditat liber Inscriptionum Gruteri. At nihil hoc in genere Marmoræ Oxoniensia æquiparare queat; quibus insigniores præcorum Græcorum Epochæ, Fœdus Smyræorum & Magnetum, aliaque egregia vetustatis monumenta inscripta sunt. Quibus lapides deerant, ut Babylonii, hi lateribus utebantur. Quamobrem Ezechieli Babylonone degenti mandat Deus, ut in latere civitatem Jerusalem describat. Talem fuisse opinor columnam Acicari, è qua Democritus apud Babylonios sua expressit. Cœtilibus quoque laterculis fideles plurimorum annorum observationes inscripsisse eosdem, docet gravis Auditor Epigenes apud Plinium. Ut sileam de gemina hac columna, lapidea altera, altera lateritia, cui Sethi nepotes Astronomicæ doctrinæ præcepta, si Josephum audimus, inciderunt. Ex auro autem & argento conflatas fuisse scribit Philostratus columnas illas Gadibus positas, quas in domo Parcarum ignotis vulgo literis inscriptas esse ab Hercule, ut suum ordinem elementa servarent, dicebat Apollonius Tyaneus; quasque à Columnis illis Herculeis vulgo notis distinguit Strabo. Aurea fuit Panchaica illa in Jovis Triphylia templo columna, in qua Cœli, Saturni, & Jovis descripta Panchaicis literis fuisse facinora narrat ex Euhemero Messenio Diodorus & Lactantius. Truncis quoque arborum, & januarum postibus ad inscriptiones uteban-

Justin. Parænesi.
Clem. Alex.
Strabon. 5.
Euseb. Præp.
libr. 11, cap. 13.
Cyrill. libr. 2.
contra Jul.
Plat. Tim.
Exod. 3. 14.
Euseb. Præp.
Evang. libr. 11.
cap. 9. & 10.
August. de civ.
Dei, libr. 8, c. 11.
Plat. Tim.
Justin. Parænesi.
Euseb. Præp.
libr. 11, & 12.
Lactant. Instit.
libr. 4, c. 2.
August. De civ.
vit. Dei, libr. 8,
cap. 11.

Ægyptiaca.
Mercurii Columna-
rum, quæ
quid fuerint
ostenditur:
Herod. libr. 2.
cap. 102, 103.
Strab. libr. 17.
Lucan. libr. 3.
Plin. libr. 6, cap.
29.
Tacit. Ann. libr.
11, cap. 14.
Procl. in Tim.
Aristoph. Sch.
in Nub. &
Avib.
Diod. libr. 1.
Amm. Marc.
libr. 12.
Deut. 27. 4, 3.
Jof. 8. 12.
Serv. in Æn. 8.
Plutarch. in
Cimon.

Strab. libr. 10.

Plutarch. Thef.

Ezech. 4. 1.

Plin. 1. 7. c. 56.

Joseph. Antiq.
libr. 1, cap. 1.
Philostr. de vit.
Apollon. libr. 5.
cap. 1.
Strab. libr. 3.
Diodor. libr. 6.
apud Euseb.
Præp. libr. 1, c. 2.
Lact. 1, 1, c. 11.